

تفسیر موضوعی قرآن کریم – خردورزی در قرآن

• أَفَلَا يَعْقِلُونَ (یس - ۶۸)

• أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ (انعام - ۵۰) - وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (حشر - ۲۱) -

إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (رعد - ۳)

• أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ (نساء - ۸۲)

• لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (يوسف - ۱۱۱)

قرآن کریم

بیش از ۱۰۰۰ بار از «علم» و دانش (محصول اندیشه) شکل‌های مختلف سخن به میان آمده،

و بیش از ۵۰ بار با صورت‌های گوناگون از «عقل و تعقل» و مدح آنهایی که عقل خود را به کار می‌گیرند، و مذمت و

سرزنش از آنهایی که فکر و اندیشه را به کار نمی‌بندند، سخن به میان آمده است

بیش از ۱۷ آیه، به صراحت تمام بشریت را به تفکر و اندیشه دعوت نموده، و بخش پایانی بسیاری از آیات با تفکر یا

تعقل و یا تذکر «لعلهم یتفکرون...» خاتمه می‌یابد.

و افزون بر ۱۰ مورد جمله ی «انظروا» و مشتقات آن مردم را به دقت و اندیشه در سرگذشت پیشینیان و خلقت بعضی

موجودات دعوت نموده است.

در ۴ آیه صریحا مردم را دعوت نموده که درباره ی قرآن، این کتاب اندیشه، اندیشه کنید.

الفاظی که در قرآن

درباره ی اندیشه و تفکر به کار رفته و انواع آن را بیان می کند بیش از بیست نوع است:

مانند گمان، حسابان، شعور، ذکر، عرفان، فهم، فقه، درایت، یقین، فکر، رای و نظر، زعم، حفظ،

حکمت، آگاهی و خبرویت، شهادت و عیان بودن، عقل، بصیرت و...

در مورد عمل و کار و تلاش هم در قرآن آیات عدیده ای داریم.

بیش ۳۵۴ مرتبه، «عمل» در صورت ها و شکل های گوناگونی به کار رفته است

افزون بر ۶۵ مورد عمل در کنار ایمان «آمنوا و عملوا الصالحات؛ ایمان آوردند و عمل شایسته انجام دادند»

در قرآن آمده و همین طور مصداق هایی که برای عمل شایسته بیان شد، و سرگذشت هایی که از عمل های نیک و نیکان بیان

شده است و... همه نشان از آن دارد که این کتاب، سراپا کتاب «اندیشه و تفکر»، «عمل و تلاش» است. (المعجم المفهرس فواد عبدالباقی)